

"Автомобиль көлігінің техникалық жағдайын бақылау" кәсіби стандартын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 20 қарашадағы № 905 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 19 желтоқсанда № 8969 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2016 жылғы 25 ақпандағы № 224 бұйрығымен

Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 25.02.2016 № 224 бұйрығымен.

Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы Еңбек кодексінің 138-5-бабының 3-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған «Автомобиль көлігінің техникалық жағдайын бақылау» кәсіби стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Кадр және әкімшілік жұмыс департаменті (Е.Е. Хасенов):

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде заңнамада белгіленген тәртіппен мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін, бұқаралық ақпараттар құралдарында ресми жариялануын, соның ішінде Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің интернет-ресурсында және Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының интранет-порталында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы «Әділет» республикалық мемлекеттік кәсіпорнының ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға көшірмесін жіберуді;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін бес жұмыс күні ішінде мемлекеттік тіркеу туралы және бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауға жіберу туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

А. Жұмағалиев

« К Е Л І С І Л Д І »

Қазақстан Республикасының
Еңбек және халықты
элеуметтік қорғау министрі
----- Т. Дүйсенова

2013 жылғы 26 қараша

Қазақстан Республикасы

Көлік және коммуникация министрінің

2013 жылғы «20» қараша № 905

бұйрығымен бекітілген

«Автомобиль көлігінің техникалық жай-күйін бақылау» кәсіби стандарты

1. Жалпы бөлім

1. «Автомобиль көлігінің техникалық жай-күйін бақылау» кәсіби стандарты (бұдан әрі – КС) «Автокөліктік құралдарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету» кәсіби қызмет саласындағы біліктілік деңгейіне, құзыретіне, мазмұнына, сапасына және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды анықтайды және:

1) еңбек саласы мен кәсіби білім беру саласының өзара қарым-қатынасын р е т т е у г е ;

2) даярлау, біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау бағдарламаларын әзірлеу талаптарын регламенттеуге;

3) персоналды аттестаттау және сертификаттау кезінде қызметкерлердің құзыреттерін бағалау талаптарын регламенттеуге арналған.

2. КС негізгі пайдаланушылары:

1) білім беру ұйымдарының түлектері, қызметкерлер;

2) ұйымдардың басшылары, ұйымдардың персоналын басқару бөлімшелерінің басшылары мен мамандары;

3) білім берудің мемлекеттік бағдарламаларын әзірлейтін мамандар;

4) мамандардың кәсіби даярлығын бағалау және біліктілігіне сәйкестігін растау саласындағы мамандар болып табылады.

3. КС негізінде біліктілік сипаттамалары, лауазымдық нұсқаулықтар, ұйымдардың үлгілік оқыту бағдарламалары, үлгілік оқыту жоспарлары,

ұжымдық стандарттар әзірленеді.

4. Осы КС мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің еңбек қызметінің белгілі бір түрі шеңберінде нақты функцияларды сапалы орындауға дайындығы;

2) біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек қызметтерінің стандартты еместігі, жауапкершілігі мен дербестігі параметрлері бойынша жіктелетін қызметкерлердің құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы

3) еңбек мәні – белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағыттталатын зат;

4) еңбек құралдары – қызметкердің еңбек мәнін бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдары;

5) еңбек қызметінің түрі – еңбек функциялары мен оларды орындауға қажетті құзыреттіліктердің тұтас жиынымен құралған кәсіби қызмет саласының құрамдас б ө л і г і ;

6) еңбек функциясы – бизнес-үдеріспен анықталатын және оларды орындауға қажетті құзыреттердің болуын болжамайтын еңбек қызметінің біріктірілген және дербес жиынтығын көрсететін еңбек қызметі түрлерінің бір бөлігі;

7) кәсіби қызмет саласы – ортақ интеграциялық негізі (міндеті, нысандары, технологиялары, соның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) бар және ұқсас еңбек функциялары мен оларды орындайтын құзыреттіліктерінің болжалды жиынынан тұратын саланың еңбек қызметі түрлерінің жиынтығы;

8) кәсіби стандарттың бірлігі – осы қызмет түрі үшін тұтас, аяқталған, қатысымды дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының ашық сипаттамасы тұратын кәсіби стандарттың құрылымдық элементі;

9) кәсіп – арнайы дайындықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде пайда болған арнайы теориялық білім мен практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

10) құзыреттілік – еңбек қызметінде білімін, білігі және тәжірибесін қолдану қ а б і л е т і ;

11) лауазым – қызметтік өкілеттіктер және қызметтік міндеттер шеңберін жүктейтін жұмыс берушінің құрылымдық бірлігі;

12) міндет – нақты бір еңбек мәндері мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен және нәтижеге қол жеткізумен байланысты і с - қ и м ы л ж и ы н т ы ғ ы ;

13) сала – өндіретін өнім, өндіріс технологиясы, негізгі қорлар мен жұмыс істейтіндердің кәсіби біліктері ортақ ұйымдар жиынтығы;

14) салалық біліктілік шеңбері (бұдан әрі - СБШ)– салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

15) ұлттық біліктілік шеңбері (бұдан әрі - ҰБШ)– еңбек нарығында

танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

16) функционалдық карта – бір немесе өзге де кәсіби қызмет саласы шеңберінде белгілі бір қызмет түрін орындайтын қызметкердің еңбек функциялары мен міндеттерінің құрылымдық сипаттамасы.

2. КС паспорты

5. КС паспорты мынаны анықтайды:

1) экономикалық қызмет түрі (кәсіптік қызмет саласы):

Экономикалық қызметтің түрін жалпы сыныптаушы (бұдан әрі - 03-2007 ҚР МС) «45.20 Автокөліктік құралдарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету»;

2) экономикалық қызмет түрінің (кәсіптік қызмет саласының) негізгі мақсаты: автокөліктік құралдардың техникалық күйін қадағалау;

3) осы КС 1-қосымшасына сәйкес біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері.

3. Еңбек қызметі түрілерінің (кәсіптің) карточкалары

1-параграф «Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы»

6. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3, СБШ бойынша – 3;

2) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыныптаушы базалық тобы бойынша (бұдан әрі – ҚР МС 01-2005): 7231 «Слесарь-құрастырушылар және мотокөлік құралдарын жөндеуші слесарьлер»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: қадағалаушы-механик, бақылау бекетінде жолға шығарушы механик;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектімен автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін жүйелі бақылау процесін жүзеге асыру ;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіптік білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 1-кестесінде келтірілген.

2-параграф «Автокөлік құралдарын жолға шығарушы инженер»

7. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы тұрады:

- 1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4, 5, СБШ бойынша – 4,5;
- 2) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыныптауышы базалық тобы бойынша (бұдан әрі – ҚР МС 01-2005): 2145 «Инженерлер-механиктер және машина жасаудың технологтары»;
- 3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: жолға шығарудың қадағалау бекеттерінің басты механигі, автокөліктің техникалық күйін қадағалау бойынша инженер-механик, автокөлік бойынша инженер-механик;
- 4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектімен автокөліктік құралдарының техникалық күйін системалық қадағалаудың үдерісін бақылау және басқаруды ұйымдастыру;
- 5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіптік білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Автокөлік құралдарын жолға шығарушы инженерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 2-кестесінде келтірілген.

4. КС бірліктерінің тізбесі

8. КС бірліктерінің тізбесі осы КС 3-қосымшасының 1,2-кестелерінде келтірілген және шифр мен КС бірліктері атауларынан тұрады.

5. КС бірліктерінің сипаттамасы

9. КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 4-қосымшасында келтірілген.

6. Осы КС негізінде берілетін сертификаттардың түрлері

10. Осы КС негізінде мамандардың кәсіптік дайындығын бағалау және біліктілік сәйкестігін растау саласындағы ұйымдармен сертификаттар беріледі.

11. Осы КС негізінде берілетін сертификаттардың түрлері сертификат алу үшін игеру қажет болатын осы КС 3-қосымшасында көзделген КС бірліктерінің тізбесіне сәйкес анықталады.

7. КС әзірлеушілері, келісу парағы, сараптамасы және тіркелуі

12. КС әзірлеушісі Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігі болып табылады.

13. КС келісу парағы осы КС 5-қосымшасында келтірілген.

«Автомобиль көлігінің техникалық жай-күйін бақылау» кәсіби стандартына 1-қосымша

Біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері

р/с №	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының процестерін ескерумен кәсіптің атауы	ҚР 01-2005 МС сәйкес кәсіп атауы	С Б Ш біліктілік деңгейі	Б Т Б А бойынша разряд
1	Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін диагностикалық жабдықтар мен құралдардың көмегімен бақылауды жүргізу	Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы	Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы	3	-
2	Техникалық жай-күйді диагностикалық жабдықтардың көмегімен бақылауды ұйымдастыру және техникалық жарамды автокөлік құралдарын жолға шығаруды қамтамасыз ету	Автокөлік құралдарын жолға жіберуші инженер	Көлік инженері	4-5	-

Ескертпе: БТБА – Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы, 52 шығарылым «Автомобиль және қалалық электрлік көлік».

«Автомобиль көлігінің техникалық жай-күйін бақылау» кәсіби стандартына 2-қосымша 1-кесте

1. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушының еңбек жағдайларына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша болуы мүмкін жұмыс орындары (ұйымдар)	Жүк және жолаушылар тасымалдайтын автокөлік ұйымдары
	Автокөліктік құралдарын көтергіштің астындағы жұмыстар, компьютерлік

Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары		диагностикалық стенділермен жұмыс, зиян заттардың немесе газдардың шекті рұқсат етілген шоғырлануынан мүмкін артық болу
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары		-
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Ортақ орта білімі, кәсіби даярлығы (кәсіби даярлық бағдарламасы бойынша білім беруді ұйымдастыру базаларының курстары бір жылға дейінгі немесе кәсіпорында оқыту)	Жұмыс тәжірибесіз
	Тиісті мамандығы бойынша тиісті білім алу мамандығы бойынша техникалық білімі (орта арнайы немесе орта кәсіби)	

2-кесте

2. Кәсіби бойынша ықтимал жұмыс орындары. Автокөлік құралдарын жолға шығарушы инженерінің еңбек жағдайларына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсіби бойынша болуы мүмкін жұмыс орындары (ұйымдар)		Жүк пен жолаушылар мен тасымалдау бойынша автокөлік ұйымдары
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайы		-
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары		-
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
4 (автокөлік құралдарын жолға шығарушы инженер)	Тиісті мамандығына бойынша техникалық білімі (орта арнайы немесе орта кәсіптік) және практикалық жұмыс тәжірибесі	СБШ 3 деңгейінде 3 жыл
5 (II санатты автокөлік құралдарын жолға шығарушы инженер)	Тиісті мамандығына бойынша техникалық білімі (орта арнайы немесе орта кәсіптік) және практикалық жұмыс тәжірибесі	СБШ 4 деңгейінде 3 жыл
	Тиісті мамандығына бойынша техникалық білімі (жоғары немесе жоғары оқу орнынан кейінгі)	Жұмыс тәжірибесіз
5 (I санатты автокөлік құралдарын жолға шығарушы инженер)	Тиісті мамандығына бойынша техникалық білімі (жоғары немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) және практикалық жұмыс тәжірибесі, автокөлік құралдарының қауіпсіздігіне сай келетін қазіргі заманғы жүйелерді қосымша оқыту (антиблоктау тежегіш жүйесі, электронды тежегіш жүйесі, пневмоподвеска электронды жүйесі)	СБШ 5 деңгейінде 2 жыл

«Автомобиль кәсіби техникалық кәсіби стандартына жай-күйін бақылау»
3-қосымша

КС бірліктерінің тізімі

1-кесте

1. «Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифрі	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
Ф 1	Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін жолға шығардың алдында және тұрақ орнына қайт келгенде бақылау мен тексеру
Ф 2	Отын және пайдалану материалдарының белгіленген шығыс нормаларының сақталуын бақылау
Ф 3	Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді орындағаннан кейін жұмыс сапасы бақылау
Ф 4	Белгіленген тәртіпте тапсырылған техникалық және нормативтік құжаттаманы рәсімдеу

2-кесте

2. «Автокөлік құралдарын жолға шығарушы инженер» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифрі	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
Ф 1	Жолдағы автокөлік құралдарын авариясыз және сенімді жұмысын қамтамасыз ету
Ф 2	Автокөлік құралдарын дұрыс техникалық пайдалануын бақылауды ұйымдастыру
Ф 3	Автокөлік құралдарының күйін техникалық қадағалауды ұйымдастыру
Ф 4	Автокөлік құралдарын жолға шығару және олардың жолдан қайту кезінде бақылау посттарының жұмыс сапасын тексеру

Ескертпе: Ф – функция.

«Автомобиль көлігінің техникалық жай-күйін бақылау» кәсіби стандартына

4-қосымша

КС бірліктерінің сипаты

1-кесте

1. «Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы» еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифрі	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білім
			М 1-1 «Қазақстан Республикасы Жол қозғалысының		

Ф1	Автокөлік құралдары	<p>Электрлік фонарь, газанализатор немесе түтін өлшегіш, автокөлік құралдарын рульдік басқару люфтің тексеруге арналған аспап, деселерометр, металл сызғышы, дөңгелектердің қиылысу бұрыштарын тексеруге арналған аспап, ұзын тұтқышы бар балға, фаралардың дұрыс орнатылуын тексеруге арналған аспап, шина манометрі, штангенциркуль, тахометр, автокөлік құралын жолға шығарудың алдында және қайта келгенде техникалық жай-күйін бақылау журналы</p>	<p>ережелерін, Көлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелер мен жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша лауазымды адамдар мен жол қозғалысына қатысушылардың міндеттерін және Арнайы түстік-графикалық схемалар бойынша арнайы түстік және дыбыстық белгілермен жабдықталуға және боялуға жататын жедел және арнайы қызметтердің, көліктің тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 25 қарашадағы № 1650 қаулысымен бекітілген Жол қозғалысы ережелерінің талаптарына сәйкес автокөлік құралдарын техникалық жарамды жағдайда жолға шығуын қарау, тексеру</p> <p>М 1-2 Техникалық ақаулықтары, санитарлық нормаларды бұзушылықтары бар автокөлік құралдарын жолға шығаруға тыйым салу</p> <p>М 1-3 Жолдан қайтып келе жатқан автокөлік құралдарының</p>	<p>Автокөлік құралдарын қарау, техникалық жай-күйін тексеру және ақаулықтарды анықтау дағдылары</p>	<p>Автокөлік құралдары пайдалану, бақылаушының автокөлік құралдары техникалық қарау бойынша білуі, жол автокөлік құралдары шығару тәртібін, техникалық дұрыс жарамды автокөлік құралдарының құрылымын, конструктивтік ерекшеліктері мен талаптарын, автокөлі құралдарының техникалық күйін бақылау әдістері мен құралдарын, автокөлі құралдарының анықтауға жататын ақаулық типтерін, автокөлік құралдарын техникалық жай-күйін жол қозғалысы қауіпсіздігі және экологияға әсер ететі көрсеткіштерін, еңбе қауіпсіздігінің нормаларын, техник қауіпсіздігін, өндіріст санитария және өртк қарсы қорғанысты біл</p>
----	---------------------	---	---	---	--

			техникалық жай-күйін қарау және тексеру		
	Автокөлік құралдарын жөндеуге жіберу	Есептеу техникасы, коммуникация және байланыс құралдары, кеңсе қажеттіліктері	М 1-4 Жолдан бұзылған күйде қайтқан автокөлік құралдарын жөндеуге жіберуді рәсімдеу	Автокөлік құралдарын жөндеуге жіберуді рәсімдеу дағдылары	«Автокөлік құралдары техникалық пайдалану ережесін бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 2008 жылғы 28 ақпандағы . 203 қаулысымен бекітілген автокөлік құралдарын өндірісті және техникалық пайдалану ережелерін автокөлік құралдары жөндеуге жіберу мәселелерін, автокөлі құралдарын жөндеуге жіберуді рәсімдеу тәртібін білу
Ф 2	Автокөлік құралдарының отыны	Щуп, отын бағындағы отын мөлшерін анықтауға арналған аспаптар	М 2-1 Автокөлік құралдарының отын бағындағы отын мөлшерінің болуын тексеру және өлшеу	Өлшеуіш аспаптарының көмегімен отын бақтарын-да отынның бар болуы және отын мөлшерінің өлшеуін анықтау дағдылар	Автокөлік құралдары техникалық пайдалану жанар-жағар май материалдарының шығыс нормаларын бі.
	Автокөлік құралдар паркін шығыс материалдарымен, қосалқы бөлшектермен және агрегаттармен жабдықтау	Есептен шығару актілерінің, агрегаттарды жөндеуге және қосалқы бөлшектерді сатып алуға арналған өтінімдер үлгілері, кеңсе қажеттіліктері	М 2-2 Автокөлік құралдарына қосалқы бөлшектерді сатып алуға қатысу, жөндеу нормалары бойынша оларды есептен шығару, сондай-ақ агрегаттарды, шиналарды, аккумуляторларды және т.б. жөндеуге тапсыру	Автокөлік құралдары үшін қосалқы бөлшектерді сатып алуға қатысу, оларды жөндеу нормалары бойынша есептен шығару, сондай-ақ агрегаттарды жөндеуге тапсыру дағдылары	Автокөлік құралдары жөндеу жұмыстарын жүргізуде және техникалық қызмет көрсетуінде шығыс материалдарына, қосалқы бөлшектерге жанар-жағар май материалдарына және т.б. өтінім жасау тәртібін білу
	Жүргізушілерге өндірістік нұсқаулық	Коммуникация және байланыс құралдары	М 2 - 3 Жүргізушілерге өндірістік нұсқаулық жүргізу	Нұсқаулық жүргізу дағдылары	«Автокөлік құралдары техникалық пайдалану ережесін бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 2008 жылғы 28 ақпандағы . 203 қаулысымен бекітілген автокөлік құралдарының техникалық сипаттамаларын, конструктивтік ерекшеліктерін, қызмет мен жұмыс режимдері

					өндірістік және техникалық пайдалан ережелерін, ішкі еңбек тәртібін, еңбек қорғау, қауіпсіздік техникасы өндірістік санитария м өртке қарсы қорғанду білу
Ф 3	Автокөлік құралдарының бірліктері мен агрегаттарын жөндеу және жинау сапасы	Техникалық қызмет көрсетуден өту кестесі, электрлік фонарь, газнализатор немесе түтін өлшегіш, автокөлік құралдарын рульдік басқару люфтің тексеруге арналған аспап, деселерометр, металл сызғышы, дөңгелектердің қиылысу бұрыштарын тексеруге арналған аспап, ұзын тұтқышы бар балға, фаралардың дұрыс орнатылуын тексеруге арналған аспап, шина манометрі, штангенциркуль, тахометр	М 3-1 Автокөлік құралдарын жөндеуден және нақты жинаудан кейінгі бірліктер мен агрегаттарды жинауды қабылдау кезінде техникалық талаптарда көзделген жұмыс сапасын тексеру	Жөндеу мен соңғы жинаудан кейінгі автокөлік құралдарының құрамдас бірліктері мен агрегаттарын қабылдау кезінде жұмыс сапасын тексеру дағдылары	Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйі және қызмет етуін бақылау жүргізу әдістерін, жөндеуден кейін автокөлік құралдарын қабылдау, автокөлік құралдарының техникалық қызмет көрсету, олардың құрамдас бірліктері мен агрегаттарын жөндеу сапасына рекламациялық құжаттарды рәсімдеу тәртібін білу
	Автокөлік құралдары		М 3-2 Қосымша жұмыс көлемін анықтау үшін техникалық қызмет көрсетуге жіберілген автокөлік құралдарын тексеру	Автокөлік құралдарын жоспарлы техникалық қызмет көрсетуге жіберу кезінде жұмыстың қосымша көлемін анықтау дағдылары	Техникалық жарамды автокөлік құралдарын құрылысын, конструктивтік ерекшеліктері мен талаптарын, автокөлі құралдарының техникалық жай-күйін жол қозғалысы қауіпсіздігіне және экологияға әсер ететін көрсеткіштерін білу
Ф 4	Автокөлік құралдары жүргізушілерінің жол құжаттамасы	Автокөлік құралдарының жүргізушілерінің жол құжаттамасының үлгісі, кеңсе қажеттіліктері, автокөлік құралдарының жолға шығу және жолдан қайтудағы техникалық күйінің бақылау журналы	М 4-1 Автокөлік құралдарын жолға шыққандағы тапсырылған құжаттамасы және жол құжаттамасын рәсімдеу М 4-2 Автокөлік құралдарын жолдан қайтқандағы қабылдаудың тапсырылған құжаттамасы және жол құжаттамасын рәсімдеу	Жол құжаттамасын рәсімдеу дағдылары	Автокөлік құралдары желіге шығару және желіден қабылдау тәртібін, жол парақтарын рәсімдеу беру, қабылдау және өндеу тәртібін білу

	Автокөлік құралдарының бұзылуы туралы құжаттама және жөндеуге өтінімдер	Есептеу техникасы құралдары, автокөлік құралдарын жөндеуге арналған өтінімдерді тіркеу журналы	М 4-3 Тиісті тіркеуі бар автокөлік құралдарының бұзылуына арналған белгіленген құжаттаманы және ақаулықтарын жөндеу мен жоюға арналған өтінімдерді рәсімдеу	Автокөлік құралдарының бұзылуына құжаттарды және автокөлік құралдарының ақаулықтарын жөндеу мен жоюға арналған өтінімдерді тіркеу мен рәсімдеу дағдылары	Автокөлік құралдарының бүлін жағдайында құжаттар рәсімдеу тәртібін, шығыс материалдары қосалқы бөлшектерге автокөлік құралдарын ақаулықтарын жөндеу мен жоюға арналған өтінімдерді жасау тәртібін, өтінімдерді тіркеу тәртібін білу
--	---	--	---	--	---

2-кесте

2. «Автокөлік құралдарын жолға шығарушы инженер» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифрі	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білім
	Автокөлік құралдарын жолға шығаруды ұйымдастыру		М 1-1 Техникалық жарамды автокөлік құралдарын жолға шығаруды ұйымдастыру	Желіге шығарудың алдында автокөлік құралдарының техникалық күйін ұйымдастыру және басқару дағдылары	Автокөлік құралдары желіге шығару тәртібі ҚР «Автомобиль көлі туралы» Занын, Автомобиль көлігіме жолаушылар мен багажды тасымалдау қағидасын бекіту тура» Қазақстан Республикасы Үкіметі 2011 жылғы 2 шілдеде қаулысымен бекітілген автомобиль көлігіме жолаушылар мен багажды тасымалдау қағидасын, «Қазақстан Республикасы Жол қозғалысының ережелерін, Көлік құралдарын пайдалану жіберу жөніндегі негіз ережелер мен жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша лауазымды адамдар мен жол қозғалысына қатысушылардың міндеттерін және Арна түстік-графикалық схемалар бойынша арнайы түстік және дыбыстық белгілерме
	Автокөлік құралдарын жолдан қабылдауды ұйымдастыру	Бағынышты қызметкерлерге міндеттер қою, коммуникация және байланыс құралдары, автокөлік құралдарын жолға шығару жөніндегі бақылау посттары	М 1-2 Жұмыс соңында автокөлік құралдарының жолдан қабылдау	Автокөлік құралдарын жұмыс біткенде желіден қабылдау кезінде автокөлік құралдарының ақаулығын анықтау	

Ф1

		кезінде ақаулықтарды анықтауды ұйымдастыру	процесін ұйымдастыру және басқару дағдылары	жабдықталуға және боялуға жататын жеде және арнайы қызметтердің, көлікті тізбесін бекіту туралы Қазақстан Республикас Үкіметінің 1997 жылғы 25 қарашадағы № 165 қаулысымен бекітілге Жол қозғалысы ережелерін ұйымдасты әдістерін және автокөл құралдары техникалы жай-күйі мәселелері бойынша басқа да басқарушы материалдарды, еңбек қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістің санитария және өртк қарсы қорғаныс нормаларын білу білу
Жолдағы автокөлік құралдарының ақаулықтары	Есептеу техникасы, коммуникация және байланыс құралдары , анықталған ақаулықтарға есеп беру, жолдағы автокөлік құралдарының ақаулық себептерін жою шаралары	М 1-3 Жолдағы автокөлік құралдары ақауларының себептерін анықтау және оларды жою шараларын қабылдау	Желіде анықталған және желіде қабылдаудан кейін автокөлік құралдарының анықталған ақаулары бойынша статистикалық деректерді талдау, ақаулардың пайда болу себептерін анықтау, оларды жою шараларын әзірлеу мен қабылдау дағдылары	Техникалық жарамды автокөлік құралдарының құрылысын, конструктивтік ерекшеліктері мен талаптарын, автокөлі құралдарының анықталуға жататын ақаулықтарының типтерін, өлшеу құралдардың техникал сипаттамаларын, конструктивтік ерекшеліктерін, қызме мен жұмыс принциптеі , автокөлік құралдарының компьютерлік диагностикалау құралдарының жұмы принциптерін, Автокөлік құралдары техникалық пайдалан ережесін бекіту туралы ҚР Үкіметінің 2008 жылғы 28 ақпандағы J 203 қаулысымен бекітілген Автокөлік құралдарының өндіріст және техникалық пайдалану ережелері метрологиялық және

					басқа өлшеулердің орындау әдістерін, еңбекті қорғаудың ережелері мен нормаларын, қауіпсіздік техникасын, өндірістің санитария және өртке қарсы қорғанысты білу
«Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережесін бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 2008 жылғы 28 ақпандағы № 203 қаулысымен бекітілген автокөлік құралдарын техникалық және өндірістік пайдалану ережелерін сақтау	Бағынышты қызметкерлерге міндеттер қою, коммуникация және байланыс құралдары	М 2-1 «Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережесін бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 2008 жылғы 28 ақпандағы № 203 қаулысымен бекітілген көлік құралдарын өндірістік және техникалық пайдалану ережелерінің сақталуын бақылауды ұйымдастыру	«Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережесін бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 2008 жылғы 28 ақпандағы № 203 қаулысымен бекітілген автокөлік құралдарын техникалық және өндірістік пайдалану ережелерін, сақтауды бақылауды ұйымдастыру дағдылары	Автокөлік құралдары техникалық пайдалану ережесін бекіту туралы ҚР Үкіметінің 2008 жылғы 28 ақпандағы № 203 қаулысымен бекітілген автокөлік құралдарын техникалық және өндірістік пайдалану ережелерін жүргізушілердің механиктердің, бақылаушылардың лауазымдық нұсқаулықтарын, ұйымның автокөлік құралдарын пайдалану нұсқауларын, ішкі еңбек тәртібін білу	
Отын шығысының, пайдалану материалдары мен қосалқы бөлшектердің белгіленген нормаларын сақтау	Автокөлік құралдарын пайдалану кезіндегі отын және пайдалану материалдарының шығысы бойынша есеп беру, автокөлік құралдарын техникалық қызмет көрсетудегі және жөндеуде жанар-жағар май материалдары, қосалқы бөлшектер мен шығыс материалдарының шығысы бойынша есеп беру	М 2-2 Автокөлік құралдарын пайдалану және техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезінде отын және пайдалану материалдарының, қосалқы бөлшектердің белгіленген шығыс нормаларының сақталуын бақылауды ұйымдастыру	Автокөлік құралдарын пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу процесінде отын, жанар-жағар май материалдарының және басқа материалдық ресурстардың шығысын бақылау процесін ұйымдастыру және басқару дағдылары	Автокөлік құралдары пайдалану, жөндеу және техникалық қызмет көрсету кезінде материалдық ресурстардың шығысы материалдар, қосалқы бөлшектер, жанар-жағар май материалдарының және т.б. шығыс нормаларын жүйелі бақылауды ұйымдастыру әдістерін білу	
				Автокөлік құралдары жоспарлы алдын ала жөндеудің бірыңғай жүйесін, автокөлік құралдарының	

Автокөлік құралдарын жөндеуге жеткізу мерзімдері	Коммуникация және байланыс құралдары , автокөлік құралдарын жоспарлы ескерту жөндеулерден өткізу графиктары	М 2-3 Басқа мамандармен бірлесіп автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін және жөндеу жұмыстарына жеткізу мерзімін анықтау	Автокөлік құралдары техникалық жай-күйін және жөндеуге жеткізу мерзімдерін анықтау дағдылары	техникалық жай-күйін бақылаудың әдістері мен құралдарын, автокөлі құралдары техникалы жай-күйінің сапасы мен қызмет етуін бақыла әдістерін, автокөлік құралдарының техникалық сипаттамаларын, конструктивтік ерекшеліктерін, қызме мен жұмыс режимдері автокөлік құралдарының жол қозғалысы қауіпсіздігі мен экологияға әсер ететі техникалық жай-күйін көрсеткіштерін білу
Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыс сапасы мен уақтылығы	Бағынышты қызметкерлерге міндеттер қою, коммуникация және байланыс құралдары , автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету графиктары, техникалық қызмет көрсетуді өткізуге есеп беру	М 2-4 Техникалық қызмет көрсету графиктарына сәйкес автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету бойынша жұмысты орындау сапасы мен уақтылығына бақылауды ұйымдастыру	Автокөлік құралдарын техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстардың сапалы және мерзімді орындалуын бақылау процесін басқару дағдылары	Экономика негіздерін өндірістің, еңбектің және басқарудың ұйымдастырылуын, автокөлік құралдары техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезінде қауіпсіздік турлерін оның алдын алу мен болдырмау әдістерін автокөлік құралдары жөндеу жұмыстарын және техникалық қызмет көрсетуін ұйымдастырылуы мен өткізу технологиясын автокөлік құралдары жөндеуге тапсыру және жөндеуден кейін қабылдау тәртібін, автокөлік құралдарының техникалық қызмет көрсету және оларды құрамдас бірліктері мен агрегаттарының жөндеу сапасына рекламациялар құжаттарды рәсімдеу тәртібін білу
Автокөлік құралдарын жөндеуден кейін жұмыс сапасын бақылаумен бірге қабылдау	Бағынышты қызметкерлерге міндеттер қою, коммуникация және байланыс құралдары	М 2-5 Автокөлік құралдарын жөндеуден кейін жұмыс сапасын бақылаумен бірге қабылдауды ұйымдастыру	Орындалған жұмысты бақылаумен жөндеуден кейінгі автокөлік құралдарын пайдалануға қабылдауын ұйымдастыру мен басқару дағдылары	Механикалық көлік құралдарын және олардың тіркемелерін міндетті техникалық тексеруден өткізуді, міндетті техникалық тексеруді өткізу
		М 3-1 Ұйымның автокөлік құралдарының міндетті техникалық тексеруден өтуін	Ұйымның автокөлік құралдарының механикалық көлік құралдарының міндетті техникалық	Механикалық көлік құралдарын және олардың тіркемелерін міндетті техникалық тексеруден өткізуді, міндетті техникалық тексеруді өткізу

Ф 3	Ұйымның автокөлік құралдарының міндетті техникалық тексеруден өтуі	Ұйымның автокөлік құралдарына механикалық көлік құралдарының және тіркемелердің міндетті техникалық тексеруден өту графиктары	бақылауды ұйымдастыру	тексеруден уақытылы өткізуін ұйымдастыру дағдылары	кезеңділігін, сондай-а техникалық тексеруді диагностикалық картасының формасын ҚР «Автомобиль көлі туралы» Заңын, Автокөлік құралдарын қауіпсіздігіне қойылат талаптар» Техникалық регламентін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 9 шілдеде № 675 қаулысымен бекітілген «Автокөлі құралдарының қауіпсіздігіне қойылат талаптар» техникалық регламентін, еңбекті қорғау нормаларын, қауіпсіздік техникасын өндірістік санитария және өртке қарсы қорғанысты білу
	Ұйымның автокөлік құралдар паркін жинақтау мен жаңғырту процесі	Жаңа автокөлік құралдарын қабылдау актілері, автокөлік құралдарын және жинақтаушыны есептен шығару актілері, бағынышты қызметкерлерге тапсырмалар қою, коммуникация және байланыс құралдары , көзбен қарау	М 3-3 Жаңа автокөлік құралдарын қабылдауға, сондай-ақ автокөлік құралдарын және жинақтаушыны есептен шығаруға және агрегаттарды, шиналарды және автокөлік құралдарын жөндеуге тапсыруға қатысу	Жаңа автокөлік құралдарын қабылдау , сондай-ақ автокөлік құралдарын есептен шығару және агрегаттарды, шиналарды және автокөлік құралдарын жөндеуге жіберу дағдылары	Экономика негіздерін өндірісті, еңбекті жән басқаруды ұйымдастыр жөндеуді жүргізуге см құрастыру тәртібін, жабдықтарға, материалдарға, қосалқ бөлшектерге және т.сі тапсырыс беру, жаңан қабылдау және автокөл құралдарын және жинақтаушының істе шыққан ресурсын есептен шығаруды, автокөлік құралдарын жөндеуге жіберу жән жөндеуден кейін қабылдауды білу
	Авариялық сипатта зақымдалған автокөлік құралдарын жөндеуге құжаттама	Есептеу техникасы, коммуникация және байланыс құралдары , кеңсе қажеттіліктері, авариялық сипатта зақымдалған автокөлік құралдарын	М 3-4 Авариялық сипатта зақымдалған автокөлік құралдарын жөндеуге құжаттаманы рәсімдеу	Авариялық сипаттағы зақымданулары бар автокөлік құралдарын жөндеуге арналған құжаттаманы рәсімдеу дағдылары	Автокөлік құралдарын жөндеуге тапсыру жән жөндеуден кейін қабылдау, авариялық сипаттағы зақымданулары бар автокөлік құралдарын жөндеуге арналған

		жөндеуге арналған құжаттаманы толтыру үлгілері			құжаттаманы рәсімде тәртібін білу
Ф4	Автокөлік құралдарын жолға шығару бойынша бақылау посттарының жұмысы туралы есеп беру, бақылау посттарының жұмысын қадағалау	Автокөлік құралдарын жолға шығару бойынша бақылау посттарының жұмысы туралы есеп беру, бақылау посттарының жұмысын қадағалау	М 4-1 Автокөлік құралдарын жолға шығарудағы бақылау посттарының сапасыз жұмыстарының себептерін анықтау	Автокөлік құралдарын жолға шығару жөніндегі бақылау посттарының сапасыз жұмыстарын және олардың сапасыз жұмыс себептерін анықтау дағдылары	Бақылау посттарының жұмыс тәртібін жән автокөлік құралдары желіге шығару принциптерін жетік біл
		Есептеу техникасы, коммуникация және байланыс құралдары	М 4-2 Бақылау посттарының сапасыз жұмысын жою шараларын әзірлеу мен іске асыру	Бақылау посттарының сапасыз жұмысын жою жөніндегі шараларды әзірлеу дағдылары	Экономика негіздерін өндіріс пен еңбекті ұйымдастыру, қазіргі технологиялар мен жабдықтарды жаңғырт түрлері мен тәсілдері білу

Ескертпе: М – міндет.

«Автомобиль көлігінің техникалық жай-күйін бақылау» кәсіби стандартына 5-қосымша

Келісу парағы

Ұйым атауы	Келісу күні
Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі	

Осы КС _____ тіркелді.
Кәсіптік стандарттардың реестріне № _____ тіркелді.
Хат (хаттама) № _____ Күні _____